

ОРІЄНТАЦІЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ НА МАКСИМІЗАЦІЮ ВАРТОСТІ КОМПАНІЇ

О.В. Рубінчук

Запорізький класичний приватний університет
Україна, м. Запоріжжя
alexeyrubinchuk@gmail.com

У епоху глобалізації і постіндустріальної економіки матеріальні активи відступають на другий план, тому вже не можуть використовуватися для поліпшення фінансових результатів. При цьому основу конкурентних переваг нині складають нематеріальні активи (невідчутний капітал).

Таким чином, в тому, що компанія виграє від створення додаткової вартості, немає сумнівів, проте для того, щоб визначити цю можливість, необхідно уміти оцінити її, виміряти в тих або інших показниках. На сьогодні існує безліч вимірників доданої вартості компанії, які покликані виступати інструментами оцінки при ухваленні стратегічних рішень в компанії. Проте кожен з них має ряд обмежень, серед яких зазвичай виділяють :

- відсутність універсальних методів розрахунку;
- дефіцит інформаційної бази для оцінки;
- неоднозначність інтерпретація результатів;
- облік переважно матеріальних активів і віддачі від їх використання.

Одним з прикладів взаємозв'язку інтелектуального є система збалансованих показників Нортон - Каплана, яка відображена на наступному рисунку:

Рис. 1 - Система сбалансованих показників Нортон-Каплана

В той же час ми можемо перенести наші аргументи в площину теорії життєвих циклів компанії. Розглянемо компанію, яка тільки починає свою діяльність. Простежуючи ці процеси від початку діяльності фірми до етапу збуту і сервісу виявляємо поступовий ріст вартості компанії у міру збільшення міри задоволеності клієнта. Таким чином, ми отримуємо наступний графік:

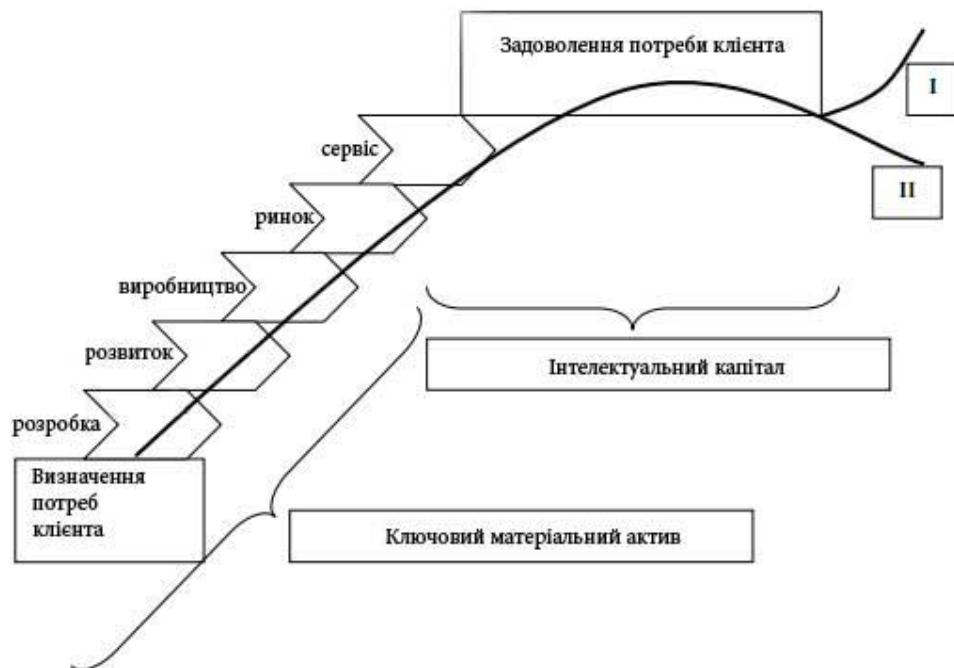

Рис. 2 - Роль інтелектуального капіталу компанії на різних етапах життєвого циклу компанії

У свою чергу на наступному витку розвитку, компанія збереже свій відносно високий рівень валідності в порівнянні з ключовим матеріальним активом, оскільки в процесі виробництва і розробок будуть використані накопичені знання. Більше того, велика величина накопиченого інтелектуального капіталу допоможе компанії або вийти на новий виток розвитку (I), або нівелювати швидкість падіння вартості компанії (II), причиною якого може бути зниження цінності вироблюваних нею товарів або послуг в очах споживачів.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Адізес І. Управління життєвим циклом корпорації. СПб: Пітер, 2007. 384 с.
2. Дамодаран А. Інвестиційна оцінка: Інструменти і методи оцінки будь-яких активів. 5 е вид. М.: Альпіна Бізнес Букс, 2008. 1340 с.
3. Каплан Р., Нортон Д. Збалансована система показників. Від стратегії до дії. 2 вид., Випр. та доп. М.: ЗАТ «Олімп-Бізнесу», 2003. 320 с.
4. Kester, W.C. (1984), Today's options for tomorrow's growth, Harvard Business Review, 62 (2) (1984) 153-160.